

ע"פ 5996/15 - המבקש בע"פ 5996/15: המבקש בע"פ 6023/15: דניאל רפאל רוג'ה, רונן אברמוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 5996/15 - א'

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

המבקש בע"פ 5996/15: דניאל רפאל רוג'ה
המבקש בע"פ 6023/15: רונן אברמוב

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשות לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בירושלים בת"פ 29371-11-13 שניתן ביום 19.7.2015
על ידי כב' השופטת אסתר נחליאלי-חיאט

תאריך הישיבה: כ"ה באלול התשע"ה (9.9.2015)

בשם המבקש בע"פ 5996/15: עו"ד דוד הלוי
בשם המבקש בע"פ 6023/15: עו"ד ארנון איתן
בשם המשיבה: עו"ד לינור בן אוליאל

החלטה

בקשות לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת א' נחליאלי-חיאט) בגדרו נגזרו על המבקשים בע"פ 5996/15 ובע"פ 6023/15, בין היתר, 50 חודשי מאסר לריצוי בפועל בגין הרשעתם בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה. בית משפט קמא כי על המבקשים להתייב לריצוי מאסרם ביום 20.9.2015.

רקע

1. נגד המבקש בע"פ 5996/15 (הנאשם 3 בכתב האישום, להלן: דניאל), המבקש בע"פ 6023/15 (הנאשם 1 בכתב האישום, להלן: רונן) ונאשם נוסף, אחיו של רונן (שלושתם יכנונו להלן: הנאשמים), הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של חבלה בכוונה מחמירה והחזקת סכין. באישום הראשון נאמר, כי ביום 31.10.2013, בשעות הערב, הנאשמים שהו בטיילת ארמון הנציב בירושלים. בשלב מסוים הגיע למקום המתלונן, ומסיבה שאינה ידועה, רונן הטיח את אגרופו בפניו. אף שהמתלונן ניסה להימלט מהמקום, אחד הנאשמים הכה את המתלונן ברגליו באמצעות צינור ברזל, וכתוצאה מכך, המתלונן התמוטט ונפל. בעודו שכוב על הקרקע, הנאשמים המשיכו להכות את המתלונן ודקרו אותו פעמים רבות בראשו, בגבו, בעורפו ובבטנו. נאמר, כי הנאשמים חדלו ממעשיהם רק לאחר שהמתלונן פסק מלזוז. בכתב האישום נאמר, כי כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, נגרמו למתלונן חתכים עמוקים בעורפו ובראשו, אשר הצריכו תפירה תחת הרדמה כללית, וכן נגרמו לו חתכים נוספים. באישום השני, יוחסה לרונן לבדו עבירה של החזקת סכין במועד אחר.

2. לאחר הליך הוכחות, הורשעו הנאשמים בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה וזוכו מעבירה של החזקת סכין. רונן זוכה אף מהעבירה שיוחסה לו באישום השני, לאחר שהמשיבה לא עמדה על הרשעתו באישום זה. הכרעת הדין מיום 3.2.2015 התבססה בעיקר על עדות המתלונן, שטען כי פגש את הנאשמים בשתי הזדמנויות לפני האירוע נשוא כתב האישום וזיהה אותם כתוקפיו. בית משפט קמא דחה את טענות הנאשמים כלפי מהימנותו של המתלונן, בין היתר, בטענה כי ישנן סתירות מהותיות בין הודעותיו במשטרה לבין עדותו. הוסבר כי הנאשמים התנגדו להגשת הודעות המתלונן במשטרה, על אף שבאת כוח המשיבה ביקשה להגישן, ובנסיבות אלה, נוצר קושי להידרש לטענותיהם המתייחסות לקטעי דברים שנאמרו בהודעות, בלי להבין את ההקשר הכללי של הדברים. לעדות המתלונן הצטרפה עדותו של עד שהגיע למקום בעת שהנאשמים תקפו את המתלונן. לטענת העד, משהבחין באירוע, הוא ניסה להבהיל את התוקפים בכך שהניף לעברם אבן. בהמשך הזעיק העד את כוחות ההצלה והגיש סיוע למתלונן. העד מסר, כי הוא פגש בנאשמים בעבר וזיהה אותם כתוקפיו של המתלונן. נקבע, כי גם דבריו של אביו של דניאל, לפיהם דניאל סיפר לו על מריבה שנקלע אליה בסמוך לאותו מועד שבגדרה 'הרביצו לערבי', חיזקה את עדות המתלונן.

בית משפט קמא דחה את גרסתו של דניאל שלפיה הוא אמנם נכח באזור האירוע בזמן התרחשותו, אך לא היה עד לאירוע התקיפה ולא לקח בה חלק. כן נדחתה, גרסת האליבי שהעלה רונן. נאמר, כי מעבר לכך שרונן לא מסר פרטים ממשיים ביחס לטענת האליבי, גרסה זו גם עמדה בסתירה לפרטים אחרים שמסר על אודות ערב האירוע.

3. גזר הדין בעניינם של הנאשמים ניתן ביום 19.7.2015, לאחר שהוגש תסקיר בעניינם. כעולה מגזר הדין, שירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית בעניינם של הנאשמים, אף שהתרשם מהמוטיבציה שלהם לנהל אורח חיים תקין.

בית משפט קמא קבע בגזר דינו כי מתחם הענישה בעניינם של הנאשמים נע בין 3.5 ל-8 שנות מאסר בפועל. בבואו לגזור את עונשו של דניאל בתוך המתחם, התייחס בית משפט קמא לנסיבות חייו הקשות, לגילו הצעיר, לכך שהוא נעדר עבר פלילי, ולכך שהוא אב לילדים קטינים שוודאי יפגעו ממאסרו. נוכח כל האמור, גזר בית משפט קמא על דניאל עונש מאסר בפועל לתקופה של 50 חודשים, בניכוי ימי מעצר (כעשרה חודשים). בהקשר זה יצוין, כי בית משפט קמא דחה את בקשת דניאל לנכות מעונש המאסר את התקופה בה שהה במעצר תחת פיקוח אלקטרוני. כן הושת על דניאל תשלום פיצוי למתלונן בסך 10,000 ש"ח.

מתחם הענישה שנקבע בעניינו של דניאל זהה לזה שנקבע בעניינו של רונן וכך גם העונש בתוך המתחם. בקביעת עונשו של רונן בתוך המתחם עמד בית משפט קמא על נסיבות חייו הקשות של רונן (ושל אחיו, הנאשם 2 בכתב האישום) אשר איבדו את אביהם בגיל צעיר ועל כן חוו קשיים כלכליים ונאלצו לסייע בפרנסת המשפחה. כן נאמר, שאם המשפחה הלכה אף היא לעולמה לאחרונה, וכי במהלך השנים הם איבדו אחים נוספים. עוד שקל בית משפט קמא את גילו הצעיר של רונן, את העובדה שהוא מטופל בשני ילדים קטנים ואת עברו הנקי (אף שתלויים נגדו שני תיקים בגין עבירות איומים ותקיפת בת זוג ובגין עבירות סמים). כאמור, גם על רונן נגזרו 50 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו (כתשעה חודשים חודשים) וגם בעניינו נדחתה הבקשה לנכות ממאסרו את התקופה בה היה נתון במעצר תחת פיקוח אלקטרוני.

הבקשה - ע"פ 5996/15

דניאל הגיש ערעור על הכרעת דינו של בית משפט קמא ולחלופין כלפי חומרת העונש שהושת עליו, ובצידו בקשה לעיכוב ביצוע.

הבקשה לעיכוב ביצוע אינה מפורטת ולעניין סיכויי הערעור היא מפנה להודעת הערעור, שלטענת דניאל, "מנומק היטב" ולכן, לטענתו, "הסיכויים להתערבות ערכאת הערעור ולהפיכת הכרעת הדין הינם טובים". טענתו העיקרית של דניאל היא, כי בית משפט קמא התעלם "ממכלול הסתירות והקשיים" שהתעוררו בתיק עד כדי "עיקור מתוכן של כל ההליך המשפטי". דניאל אף מבקש, כי במסגרת הערעור יוגשו לבית משפט זה הודעות המתלונן במשטרה, כדי שניתן יהיה לעמוד על חוסר מהימנותו ולעורר ספק בטענתו כי זיהה את דניאל ויתר הנאשמים כתוקפיו. בדיון בבקשה הדגיש בא כוחו של דניאל כי הגנתו של דניאל קופחה בצורה קשה לאחר שחומר חקירה בהיקף משמעותי אבד (מדובר בדיסקים שכללו תיעוד חזותי של חקירת חלק מהנאשמים, לרבות עימות, וייתכן אף שנכלל בהם חומר נוסף שאינו ידוע). נטען לקיפוח ההגנה עקב כך שבית משפט קמא לא זקף לחובת המאשימה את הסתירות הרבות שהתגלו בדבריו של המתלונן כיוון שלא הוגשו הודעותיו. לעניין זה נאמר, כי על בית המשפט היה ליזום את הגשת ההודעות. נטען, כי הסוגיה המרכזית בערעור נוגעת לאופן זיהוי דניאל (וזיהוי הנאשמים האחרים) הן על-ידי המתלונן, הן על-ידי עד הראייה למעשה. הטענה היא כי מדובר בזיהוי רווי פגמים ובכללם, אי עריכת מסדר זיהוי ו"זיהום" הליך הזיהוי שלא תועד כהלכה. בפיו של דניאל טענות משפטיות לפיהן לא היה מקום להרשיעו בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה במקביל לזיכויו מעבירת החזקת הסכין, כאשר ברור שהחבלה נגרמה, בין היתר, באמצעות סכין. נטען גם, כי לא הוכח היסוד הנפשי הנדרש לצורך העבירה בה הורשע דניאל.

דניאל מדגיש את עברו הנקי, את היותו אב לשני קטינים, את גילו הצעיר ואת העובדה כי היה עצור לתקופה

ממושכת אשר תנוכה ממאסרו.

הבקשה - ע"פ 6023/15

רון הגיש ערעור על הכרעת הדין בעניינו ולחלופין על חומרת העונש שהושת עליו. בצד הערעור, הגיש רון גם בקשה לעיכוב ביצוע.

רון טוען אף הוא כי סיכויי הערעור טובים נוכח הסתירות המהותיות שהתגלעו בעדות המתלון וכן נוכח פערים וסתירות שהתגלעו בין גרסת המתלון לבין דו"חות רפואיים הסותרים את גרסת המתלון ביחס לאופן שבו הותקף. לטענת רון, הכרעת הדין מכילה בתוכה סתירות שלא ניתן לגשר עליהן - כך, למשל, בכתב האישום נטען כי המתלון הותקף בסכין, וזו גם גרסת המתלון, אך הנאשמים זוכו מעבירה של החזקת סכין. רון אף הוא טוען, כי בית משפט קמא לא ייחס די משקל לשאלת זיהויים של הנאשמים על-ידי המתלון והעד, ולמחדלי המשטרה אשר לא ערכה מסדר זיהוי. בדיון בבקשה הצטרף בא כוחו של רון למרבית טענותיו של דניאל, והוסיף כי מחומר הראיות עולה, כי היתה למתלון ולעד הראייה הזדמנות לתאם עדויות ביניהם, מה שלא זכה להתייחסות בהכרעת הדין.

תשובת המשיבה

המשיבה עומדת בתשובתה על כך כי בין המתלון ועד הראייה לבין הנאשמים היתה היכרות קודמת, ולפיכך אין מדובר בסוגיה של זיהוי אלא בסוגיה של מהימנות, כך שגם אם נפלו פגמים בהליכי זיהוי שנערכו במהלך חקירתם העדים במשטרה, אין לכך משקל רב. בנסיבות אלה, כאשר בית משפט קמא מצא את עדויות עדי התביעה מהימנות, שלא כמו עדויות הנאשמים ועדיהם, סיכויי הערעור אינם גבוהים. עוד הודגש, כי הכרעת הדין אינה מבוססת אך על עדויות המתלון ועד הראייה, שכן הנאשמים קשרו עצמם למתלון וגם למקום ביצוע העבירה וקיימות ראיות נוספות המחזקות במידה רבה את הממצאים המרשיעים, כגון עדותו של אביו של דניאל, העובדה שעד הראייה זיהה את רכבו של אחד הנאשמים במקום ועוד. לעניין אובדן חומרי החקירה, צוין כי מדובר בתיעוד חזותי בלבד של הודעות ושל עימות, שיש לגביהם תיעוד משני - תמלילי ההודעות. בכל מקרה, נאמר, כי חומר חקירה זה כולל בעיקר את הודעותיהם של דניאל ושל הנאשם 2, ואלה ממילא לא כללו מידע רב או משמעותי. באת כוח המשיבה ציינה בדבריה, כי הוגש על-ידי המשיבה ערעור על קולת עונשם של הנאשמים, ולטעמה יש מקום להחמיר בעונש.

דיון והכרעה

8. לאחר ששמעתי ושקלתי את טיעוני הצדדים החלטתי כי דין הבקשות להידחות. אין צורך לפרט במסגרת החלטה זו את הכללים הידועים שנזכרו שוב ושוב בפסיקת בית משפט זה באשר לעיכוב ביצוע עונש מאסר. לענייננו, די לציין כי מדובר בתקופות מאסר ממושכות (גם בניכוי תקופות המעצר) שכלל ריצוין אינו מעוכב בשל הגשת ערעור.

9. כידוע, הערכת סיכויי הערעור במסגרת בחינת בקשה לעיכוב ביצוע עונש מציבה בפני בית המשפט קשיים לא מבוטלים (ראו ע"פ 111/99 שורץ נ' מדינת ישראל, פדי נ"ד(2) 241, 279 (2000)). רק כאשר ימצא שמדובר "בטענות רציניות, אשר יש בהם על-פי אופיין ומהותן - אם תתקבלנה - כדי להשפיע על תוצאות הערעור, יהיה בכך שיקול נכבד להצדקת עיכוב המאסר עד לביורר הערעור, והכל בהתחשב במכלול נסיבות העניין" (שם, עמ' 280). במקרה דנא, לא שוכנעתי כי יש בפי המבקשים טענות שבכוחן יהיה להשפיע על תוצאות הערעור באופן שיצדיק את עיכוב הביצוע. עיקר הטענות שבפי המבקשים מכוונות לממצאי עובדה ומהימנות, אשר ערכאת הערעור אינה ממהרת להתערב בהם. הכרעת הדין מפורטת ומנומקת ומבוססת על שורה של ראיות, מעבר לעדויות המתלונן ועד הראייה, מה גם שלא ניתן אמון בנאשמים ובעדי ההגנה. לצד זאת, איני מקל ראש בטענות שבפי המבקשים, טענות שבוודאי תישקלנה במסגרת הדיון בערעור לגופו. זאת ועוד, בחינת סיכויי הערעור אינה עומדת לבדה, ובצידה יש לשקול שיקולים נוספים הרלבנטיים לסוגית עיכוב הביצוע. בכלל זה, תישקל תקופת המאסר, האינטרס הציבורי בביצוע מידי של עונש מאסר ומידת הסיכון הנשקפת מהמערער. בענייננו, סיכון זה נלמד מחומרת מעשה התקיפה ותוצאותיו, אף אם עברם של המבקשים נקי. מדובר בתקיפה אכזרית ביותר, שבוצעה בחבורה, שהרקע לה לא הובהר, ושגרמה לנזקי גוף משמעותיים.

10. הבקשות לעיכוב הביצוע נדחות. בהסכמת המשיבה, ידחה מועד התייצבותם של המבקשים לריצוי מאסרם כך שהם יתייצבו לאחר חג הסוכות. על המבקשים להתייצב לריצוי העונש בימ"ר ניצן ביום 7.10.2015 עד השעה 10:00, כשברשותם תעודת זהות. על המבקשים לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787336, 08-9787377.

ניתנה היום, כ"ו באלול התשע"ה (10.9.2015).

ש ו פ ט